

STUDIU PRIVIND IMPACTUL FOLOSIRII PREZENTĂRILOR POWERPOINT ASUPRA ELEVILOR

Profesor Crisalinda Nona Irimia
Colegiul Tehnic "Anghel Saligny", Bacău

I. Introducere

Așa cum se știe, interesul elevilor pentru școală este din ce în ce mai scăzut. De la cele mai fragede vârste, elevii au alte preocupări decât școala, astfel încât profesorii recurg la diferite metode de lucru, la diferite activități și materiale pentru a îndepărta monotonia din cadrul orelor, pentru a le face cât mai atractive, pentru a-i face să rămână la școală și să-și dorească să participe la procesul instructiv-educativ. Noua orientare a învățământului românesc urmărește dezvoltarea gândirii critice a elevilor, prin folosirea metodelor și tehnicilor activ - participative moderne. Instruirea bazată pe calculator este o modalitate de lucru integrată organic în sistemul de predare – învățare. Specificul acesteia constă în faptul că oferă inserții de secvențe, lecții/cursuri, fragmente demonstrative prin calculator, concepute în stiluri de prezentare variate, de la materiale tip text de lecturat până la materiale de simulare și vizualizare integrate în programul obișnuit de lucru al școlii. Instruirea asistată de calculator deține un potențial semnificativ pentru instruire. Resursele sale constau în diversitatea rolurilor și funcțiilor pe care le oferă, dar și în procedurile didactice pe care se bazează. Prin toate acestea contribuie apreciabil la reinnoirea modurilor de predare/învățare, la îmbunătățirea calitativă a activităților școlare. Conform psihologului **William Glasser**,

noi reținem:

- 10% din ce citim;
- 20% din ce auzim;
- 30% din ce vedem;
- 50% din ce vedem și auzim;
- 70% din ce discutăm cu alții;
- 80% din ce experimentăm;
- 95% din ce învățăm pe alții,

astfel încât ne putem da seama de avantajele oferite de acest sistem de învățare.

De aceea, prezenta lucrare propune o nouă metodă de lucru cu elevii în timpul orelor, un nou material didactic ce poate fi folosit în cadrul orelor de discipline tehnice, și nu numai, folosirea slide-urilor PowerPoint.

II. Creativitate, imaginație și inventivitate în cadrul orelor cu ajutorul calculatorului

Rolul profesorului este în schimbare, trăim într-o lume în care neprevăzutul și incertitudinea sunt prezente mereu, o lume în care suntem supuși schimbărilor. Viitorul va pune la mare încercare practica școlară și rolul profesorului, așa cum aflăm din *Proiectul de stabilire a nevoilor de formare inițială și continuă a cadrelor* elaborat de CEDEFOP Finlanda. Profesorul trebuie să se adapteze permanent nevoilor societății și să se documenteze referitor la schimbările care apar în societate. Trăim într-o eră informatizată, în care tehnologia a invadat practic toate domeniile, de aceea considerăm că este datoria cadrului didactic să se informeze nu doar de noutățile care apar în domeniul său de studiu ci și în societatea informatizată și să vadă dacă poate apela la mijloacele și tehnicile moderne pentru a îmbunătăți randamentul elevilor săi. Proiectarea și realizarea optimă a activității instructiv – educative depind de felul cum se desfășoară, dimensionează și articulează componentele materiale, procedurale și organizatorice, care imprimă un anumit sens și o anumită eficiență pragmatică formării tineretului. Este

adevărat că profesorul este un model care oferă și stabilește cerințe morale, el organizează activitățile la clasă, aduce informații și le transmite elevilor, dar în același timp el este un partener al elevului, care sfătuiește, apelează, îndrumă, sancționează învățatul. Din acest motiv putem afirma că este datoria cadrului didactic să aducă noutăți și să facă ora cât mai atractivă, să îi motiveze, să fie creativ și inventiv pentru a avea elevi creativi și inventivi. Folosirea calculatorului în cadrul orelor de discipline tehnice asigură un plus de atractivitate materialului teoretic din programa școlară.

Elevii din ziua de azi sunt fascinați de calculatoare și își petrec cât mai mult timp în fața lor. Din păcate, de cele mai multe ori nu îl folosesc în mod constructiv, ci doar pentru a se juca, a vorbi pe Messenger sau alte programe asemănătoare, a asculta muzică, a vedea filme etc. Profesorul le poate arăta elevilor că acesta poate fi folosit și în scopuri educative, îmbunătățind procesul de predare-învățare și performanțele elevilor. Întregul proces de formare se va orienta spre îmbunătățirea experiențelor de învățare ale elevilor, spre implicarea lor activă în procesul de învățare, prin promovarea unei Metodologii de predare – învățare centrată pe elev. Calculatorul poate deveni un material de instruire apreciat deopotrivă de elevi și de cadrele didactice prin faptul că el angajează ritmuri diferite de lucru, ritmuri proprii de învățare, stimulează demersuri interactive care să conducă la o mai mare eficiență a învățării școlare și la plasarea elevului în centrul actului educațional. Esențială este dotarea școlii cu mijloace tehnice audiovizuale, calculatoare, laptopuri, retroproiectoare, să se asigure condiții pentru perfecționarea cadrelor didactice și a procesului didactic.

Aceste discipline în care se folosesc materiale informatizate își propun să realizeze atât alfabetizarea informațională a elevilor – esențială în formarea profilului tehnic al personalității acestora – cât și stimularea unor demersuri interactive care să conducă la o mai mare eficiență a învățării școlare și la plasarea elevului în centrul actului educațional. Programele sunt astfel concepute încât să-i atragă pe elevi, încă de la vârste fragede, în lumea fascinantă a calculatorului și să facă din procesul de însușire a cunoștințelor un lucru simplu, intuitiv și atractiv. De aceea, considerăm că utilizarea diapozitivelor la orele de DISCIPLINE TEHNICE captivează elevul la problematică respectivă, tehnicile vizuale și sonore fiind elementele care înlătură monotonia. Tot mai multe cadre didactice încep să pună mare accent pe pregătirea personală în domeniul informaticii și, implicit, pe utilizarea acestor mijloace moderne de învățare, întrucât perspectivele deschise de utilizarea calculatorului la clasă sunt multiple.

III. Folosirea slide-urilor la ore – aplicația PowerPoint

Cursurile multimedia pe suport CD sau DVD ori crearea diferitelor diapozitive (slides) animate, însoțite de fundal sonor, reprezintă mijloace eficiente de instruire. Pe lângă textul propriu-zis apar elemente de grafică, desene, fotografii, animații, filme, fundaluri muzicale, hiperlegături către pagini WEB, precum și aplicații diverse. Astfel, sunt solicitați simultan mai mulți analizatori, ceea ce face ca învățarea să fie mai eficientă.

Aplicația PowerPoint face parte din pachetul Microsoft Office, utilizată pentru efectuarea unor prezentări grafice și permite crearea de pagini electronice unite în cadrul unui singur fișier nume PPT. Se folosește pentru paginile (slide-urile) de prezentare, efectuarea pe paginile de prezentare de adnotări invizibile pentru public, adăugarea de pagini noi sau introducerea de texte (completarea informațiilor în orice moment al prezentării), imaginile Clipart, diagramele Excel, tabelele Word, inserarea de imagini artistice, utilizând o gamă largă de instrumente de desenare din PowerPoint, efectele sonore și animație, efectele special (tranzițiile de la o pagină la alta, textele ce apar din toate direcțiile, etc.).

PowerPoint este un program de prezentare amplu folosit, având rădăcini în lumea afacerilor, dar impunându-se în tehnologia educației, în scopuri pedagogice curente, precum și în cursurile pentru perfecționarea personalului. Programul poate fi folosit atât de cadrul didactic, cât și de elevi (în grup, perechi sau chiar individual), la orice tip de lecție, fie de comunicare de noi cunoștințe, fie de fixare sau consolidare, de recapitulare și sistematizare sau de evaluare. El se recomandă a fi utilizat în cadrul oricărei etape a lecției.

IV. Avantaje și dezavantaje ale folosirii prezentării PowerPoint

Folosirea diapozitivelor PowerPoint are avantaje și dezavantaje, la fel ca oricare alt material didactic folosit la clasă. Vom analiza pe rand punctele bune și punctele slabe ale acestora.

Avantajele aplicației PowerPoint

Sușținătorii prezentării PowerPoint (Szabo & Hastings, 2000; Lowry, 2003) identifică drept un prim avantaj faptul că se economisește timp care ar fi fost întrebuințat la realizarea altor tipuri de materiale vizuale – fișe de lucru, diapozitive tipărite, table, retroproiecții. Existența acestui software incurajează folosirea materialelor vizuale și a prezentărilor in general, care impun o formulă cizelată de transmitere a informațiilor, acesta putând fi folosit cu ușurință de oricine are cunoștințe de bază in utilizarea calculatorului. Este un instrument flexibil de predare-invățare care stărnește curiozitatea elevilor și le captează atenția pe parcursul intregului proces instructiv-educativformativ, însă nu trebuie exagerat cu numărul de diapozitive prezentate, de obicei recomandandu-se ca prezentarea să nu depășească 15-20 de slide-uri intucat un număr mare de informații ii va speria pe elevi și nu vor fi reținute prea multe lucruri din prezentare.

Un alt avantaj il constituie faptul că informația este prezentată intr-un mod organizat, clar, concis, coerent, fiind transmise doar datele esențiale, de aceea slide-urile nu trebuie să fie încărcate sau să conțină mult text. Elevii care au un stil de învățare ce se bazează pe memoria vizuală realizează progrese uimitoare, ei invată astfel lecția din clasă și o inmagazinează in memoria de lungă durată, amintindu-și chiar și după o perioadă mai lungă de timp informațiile respective. Prin aducerea acestor prezentări la clasă atat cadrele didactice cat și elevii sunt incurajați sa-ți dezvolte creativitatea, imaginația și originalitatea, manifestandu-se așa cum doresc, neexistand constrangeri deoarece fiecare poate aduce orice diapozitive dorește, doar să se refere la tema in discuție și fiecare persoană poate să își aleagă modul de prezentare, alegand șabloanele formă, schemele culori sau schemele animație dorite. Prezentarea PowerPoint nu este o modalitate de lucru pasivă cum s-ar putea crede, ea este centrată pe nevoile elevului iar profesorul nu este doar cel care controlează activitatea sau o organizează ci devine un observator și atunci cand elevii se află in impas ii solicită ajutorul. Elevii sunt participanți activi, ei sunt atenți la subiectul in discuție și pot adăuga alteelemente dacă doresc, pot completa prezentarea, acesta fiind un alt avantaj al acestui program, după cum susține și Allan M Jones (2003).

Dezavantaje ale aplicației in discuție.

Printre acestea se numără faptul că pregătirea unei prezentări de calitate necesită o mare perioadă de timp, fiind necesară găsirea materialelor in concordanță cu materia studiată, acestea trebuie alese și organizate in așa fel incat să capteze atenția și să motiveze elevii să invețe.

Unii profesori sunt reticenți in a adopta metode moderne de lucru considerand că cele la care recurg de ani de zile dau randamentul așteptat și nu e necesar să se perfecționeze in domeniul informaticii, domeniul lor de bază fiind suficient. De aceea ei consideră că acest mod de a prezenta o lecție inlătură prezentatorul și implicit nu mai există acea relație de comunicare profesor-elev, comunicarea fie ea verbală, nonverbală sau paraverbală poate intampina dificultăți, însă așa cum am menționat anterior prezentările PowerPoint solicită elevul, ele chiar pot genera discuții atat pe parcursul derulării lor cat și la sfârșitul acestora, putand fi interpretate ca pretexte, texte sau contexte ale comunicării. Elementele verbale sau paraverbale dispar pe parcursul derulării diapozitivelor, gesturile, mișcările, pozițiile corpului pe care le executăm, limbajul trupului, expresia feței, contactul vizual nu transmit multe informații celor din jur in timpul afișării slide-urilor, tonul vocii, ritmul vorbirii, volumul vocii, accent și la tăcere sau pauzele din vorbire nu pot fi analizate, dar acestea se restabilesc la sfârșitul prezentării.

Prezentarea PowerPoint la orele de curs nu trebuie văzută ca un spectacol la care elevii sunt simpli privitori, urmăresc piesa și apoi pleacă acasă încantați de ce au văzut, din contra, elevii sunt participanți la așa zisul "spectacol", chiar dețin rolurile principale, ei devenind deopotrivă actori sau chiar regizori în desfășurarea lecției.

V. Concluzii

În concluzie, trăim într-o societate informatizată și trebuie să ne obișnuim cu acest lucru, atât în viața de zi cu zi cât și la școală. Pentru a atrage elevii în demersul didactic este necesar să apelăm la metode tehnici de lucru și materiale moderne și variate iar aplicația PowerPoint poate fi folosită cu succes la ore, indiferent de nivelul de vârstă la care se află elevii noștri.

VI. Bibliografie

Joița, Elena (2000): *Management educațional. Profesorul-manager: roluri și metodologie*, Editura Polirom, Iași

Gaskins, Robert, *PowerPoint at 20: Back to Basics*, în <http://www.robertgaskins.com>

Jones, Allan M., *The Use and Abuse of PowerPoint in Teaching and Learning in the Life Sciences: A Personal Overview*, în

Bioscience Education, Life Sciences Teaching Unit, Old Medical School, University of Dundee, Dundee, 18.08.2003

(<http://www.bioscience.heacademy.ac.uk/journal/vol2/beej-2-3.aspx>)

<http://www.computertips.com/Microsoftoffice/MsPowerPoint/aheader.htm>

www.didactic.ro/files/formare/cursphare.doc